

# NOVINY

## Kulturního spolku Kozojedy a obce Kozojedy

Číslo 4/2004

1. července 2004

### Kozojedská pošta kdysi a dnes

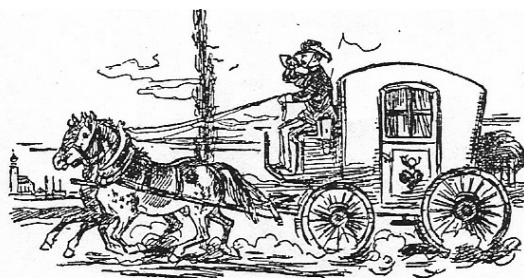
Poštovní služby – i když v různých organizačních formách – jsou na našem území poskytovány již od roku 1526, kdy vznikla první účelová poštovní trasa mezi Prahou a Vídní. Od 16. století prošla pošta neuvěřitelným vývojem, jehož dosah má zásadní civilizační a kulturní význam. V současné době Česká pošta nedostává od státu žádné prostředky, naopak svými odvody přispívá do státního rozpočtu, sama se financuje a z vlastních zdrojů hradí svou náročnou modernizaci. Česká pošta si nemůže vybírat své zákazníky a musí obsloužit všechny bez rozdílu, a z výnosů služeb ve městech musí uhradit nákladnou přepravu do malých a vzdálených obcí. Jednou z takovýchto obcí jsou i Kozojedy.

Podle vyprávění už zemřelých pamětníků nosila v 19. století do Kozojed poštu z poštovního úřadu v Liblíně bába Zvonečková v nůši. Protože neuměla číst, dávala každému vybrat, co mu patřilo. Před první světovou válkou chodili s poštou liblínský Knedlhans a kozojedský Oliverius. Za války zřídil v Kozojedech obchodník Frič „poštovnu“. On a po něm Kotasové přiváželi poštu z Kralovic a roznášeli ji jen po Kozojedech; Borek a ostatní vesnice zůstaly při poště v Liblíně. Už od roku 1921 usilovalo vedení obce o zřízení samostatného poštovního úřadu. Starosta Václav Volín s Václavem Matějkou intervenovali v této záležitosti až v Praze, ale neuspěli. Kozojedy zůstaly nadále pod kralovickou poštou.

Až po druhé světové válce zásluhou Jaroslava Becha, předsedy MNV Josefa Procházky a Antonína Kožíška vyvrcholilo úsilí o přemístění poštovního úřadu z Liblína do Kozojed. Krajská správa spojů rozhodla, že v Kozojedech bude poštovní obvod větší a že tudíž bude sil zaměstnanců lépe využito. Tak se od 1. 1. 1950 přestěhovala pošta z Liblína do Kozojed do bývalého Bechova obchodu s hospodářskými stroji. Poštovník Antonín Běhounek sem dojížděl z Liblína. Obvod tvořily obce Kozojedy, Liblín, Bujesily, Borek Dolní Hradiště, Břízsko, Robčice, Bohy, Brodeslavy a Rakolusky. Byli tu zaměstnáni listonoši František Švec z Liblína a Antonín Kotas a Josef Zíka z Kozojed. Po obvodu jezdili na kole nebo chodili pěšky. První listonoška byla Anna Jakubčíková z Liblína, dlouhá léta pak Blanka Benešová a Anna Kypťová z Kozojed. Všechny jsou již v důchodu. Z dosud žijících listonošů pamatuje nejstarší doby kozojedské pošty jen dnes už 76letý Jaroslav Kotas.

Po Antonínu Běhounkovi se stal poštovníkem Ladislav Pícl a po jeho odchodu do Kralovic ho vystřídala Jaroslava Píclová. Práci doručovatelek v této době vykonávaly i Jaroslava Procházková, Marie Králová, Marie Lavičková a Jaroslava Gajdošová – všechny z Kozojed. Poštu přiváželo služební auto z přepravního střediska Plasy a listonošky ji již vlastní služebním vozidlem rozvážely po obcích Liblín, Horní Liblín, Bujesily, Brodeslavy, Všehrdy, Bohy, Rakolusky, Borek, Břízsko a Robčice.

V roce 1988 byla uprostřed obce v „Akci Z“ zahájena stavba pošty a telekomunikační budovy. Po dvou letech práci byla dne 28. 11. 1990 dána do provozu. V nové budově zahájil práci vedoucí pošty Milan Valeš z Chotíné – bývalý učitel na tamní základní škole. Po jeho brzkém odchodu do důchodu nastoupil Radek Příbyl z Borku a poté Ivana Tupá z Kralovic. Měnily se i doručovatelky. Roznášku zajišťovaly vedle Anny Kypťové a Jaroslavy Gajdošové také Lenka Kolmanová, Lenka Pánková, Alena Židův ze Všehrd, Pavla Piplová z Borku a Jana



Hlas trubky už k nám nedoletí,  
ne už se netroubí;  
Zapadla kamsi do století,  
V zamlklá podloubí.

Však já ji zaslech při té zmínce,  
pod koly vířil prach.  
Ale už jenom ve vzpomínce  
a tíše jako v snách.

*Jaroslav Seifert*

Görnerová. V době dovolených se tu vystřídalo i několik brigádníků; přímo v obci nejčastěji doručoval p. Bohuslav Kašík. V dubnu 1998 nastoupila jako vedoucí pošty Dagmar Příbylová z Borku. Zároveň s jejím nástupem došlo ke změnám nejen ve stavu zaměstnanců, ale i v otevíracích hodinách. Motorizované doručovací okrsky byly převedeny na kralovickou poštu (PSČ 331 41) a v říjnu téhož roku stejný osud potkal i doručovací okrsek kozojedský. Pošta se stala jen poštou podací (PSČ 331 42) s jedním zaměstnancem a otevírací dobou od 9:30 do 15:00 hodin.

Krátkodobou životnost měla „poštovna“ v obci Liblín (od května 2000 do února 2003). Dnes jsou poštovní služby poskytovány jen v Kozojedech, a to od 8:00 do 9:00 a od 13:00 do 16:00 hodin.

Česká pošta prošla za dobu své existence nejen organizačními změnami, ale i změnami v nabídce poskytovaných služeb. Na poště je dnes možné uzavřít stavební spoření, pojištění (životní, důchodové, cestovní a odpovědnosti z provozu motorových vozidel), podat sázenky, koupit cigarety apod. Ovšem hlavní náplní i nadále zůstávají poštovní a bankovní služby přístupné široké veřejnosti.

*Dagmar Příbylová*



## CO UŽ BYLO

### Máj – 8. 5. 2004

Sobotní ráno 8. května pozlatilo jarní sluníčko, které vyhnalo z hlavy předpovědi meteorologů o dešti a zimě. Vesele se vstávalo do třípytivého rána. Žehlily se kanýrky, stuhu a naškrobené zástěrky a košile krojů.



*Májovníci zleva: Marek Peterka, Roman Havlíček, Lenka Vrbová, Václav Peřina, Lucie Fenclová, Bárta Štěrba, Iveta Galovičová, Renáta Galovičová, Václav Zuska, Jana Romová, Marek Sládek, Marie Zábranská, Jaroslav Baborák, Jan Kučera, Radka Lomičková.*

*Na obrázku chybí: Petr Gajdoš, Petra Vrbová, Jaroslav Vodrážka, Vendula Soukupová, Jana Rejmanová, Jiří Pícl, Jana Prusíková, Jiří Oliverius, Helena Štěrbová, Jaroslav Hlavsa, Jan Štěrba, Petra Šubrtová, Vladimíra Rodková, Lukáš Kolman, Lucie Romová, David Týmr.*

V 10.00 hodin jsme všichni účinkující májů seděli v autobuse a zpívali doprovázeni harmonikou Oldy Procházky. Pan řidič Plaček vezl ten zpívající autobus do Lednice k panu místostarostovi Fenclovi. Jeho paní nám přichystala hotovou hostinu. Z jeho dvora jsme se vydali průvodem po vsi a tančili okolo májky.

Další zastávka byla v Brodeslavech. Neplánovaná, ale o to veselejší. Vyskákali jsme z autobusu k májce, zatančili a řádně zavýskali. Opodál přešlo v houpavém rytmu hejno husí a dokreslilo starobylou atmosféru. Zpěv a harmonika přilákaly místní obyvatele na zápraží chalup. Než se překvapení lidé vzpomatovali, byli jsme zpátky

v autobusu a jeli na Bohy. Tam nás očekávali u Soukupů. Na nich Kecal vyprosil dceru Vendulku. Na paní Vrbové ze mlýna pak obě svobodné dcerky, aby je pustila tančit na máje. Hodně se zpívalo, tancovalo, jedlo i pilo.

Po příjezdu do Kozojed jsme udělali kolečko před kulturním domem. Uprostřed zatančily Českou besedu dívky z družiny základní školy. Nacvičila ji s nimi paní Věra Kovářová. Pak májovníci procházeli vesnicí. Jako každým rokem se zastavovali u domů se svobodnými děvčaty tančícími besedu. A Kecal prosil paňmámu a pantátu o dovolení vzít s sebou jejich děvčata. A všude byla spousta pití a jídla pro májovníky. Tančilo se po vsi, zpívalo. Měli jsme radost, že se přišlo podívat mnoho lidí z Kozojed i okolí.

Během průvodu jsme Markéta Němcová a já prodávaly perníková srdíčka. Oblékly jsme se do krojů, abychom se hodily k májovníkům. Za sebe mohu říct, že jsem se v něm cítila hezky a svátečně. Napadlo mě, že některé z vás máte třeba doma kroje po maminkách, nebo babičkách. Co je příští máje vyvětrat a vyjít v nich? Představte si jak by byly Kozojedy barevné, kdyby nás bylo v krojích ještě víc. Přivítali bychom vás s radostí.

Ještě musím napsat, že jsme měli nového májovníka - Davidu Týmrovi to moc slušelo. Je vysoký a jeho modřínová májka zdobená modrými a bílými stuhami byla vidět do daleka.

Kecal Olda Procházka jako každý rok vesele vedl májovníky a dokonce složil na některá děvčata básničky.

Muzikanti „Fenclové“ celé odpoledne provázeli průvod po vsi. Že by to bez nich nebyly řádné máje, je každému jasné.



Na večerní zábavě hrál „Žákovec“. Opět spustili Českou besedu „naživo“ a mladí zatančili s plným nasazením. Náladu jim nezkazila ani menší návštěvnost.

Ještě se musím zmínit o letošním půlnočním překvapení. Říká se, že smích prodlužuje život. Nám všem, co jsme vydrželi na zábavě do půlnoci, ho mladí prodloužili o pěkný kousek. Chlapci byli převlečeni do ženských šatů, co kde sehnali od babiček, děvčata do dědečkovských obleků. Některé měly hůlky a fajfky. Znovu zatanco-

vali besedu, ale obráceně, což je hodně náročné. Od smíchu nás břicha bolela.

Každý rok se obáváme, aby krásná tradice májů neskončila. Aby se našlo dost tanečníků na Besedu, aby všechno klaplo. A nebýt několika obětavých lidí, kteří do toho dají svůj um, čas, nervy a hlavně srdce, máje by skutečně skončily. A tak chci za nás všechny, kteří se nějakým způsobem na májích podíleli, poděkovat trpělivé a obětavé Markétě Němcové, která je duší májů a pográtulovat jí ke krásnému, vydařenému májovému dni.

*Václava Peřinová*

## Výstava v Českém rozhlase Plzeň

V květnu proběhla výstava Kulturního spolku Kozojedy v objektu ČRO Plzeň. Společná výstava se Spolkem pro ochranu přírodní rezervace a hradu Krašova nekončí instalací v Plzni, nýbrž zamýšlí se její prezentace i na dalších místech Plzeňska.

Výstava prezentuje aktivity spolku i obec Kozojedy. S projevem při vernisáži vystoupil i ředitel Českého rozhlasu Plzeň Mgr. Vladimír Bako. Výstavu přišla podpořit i Mgr. Olga Kalčíková, radní Plzeňského kraje pro oblast kultury, památkové péče a cestovního ruchu. Oba vzdali hold aktivitám spolku.

Kulturní spolek vypravil z Kozojed na vernisáž autobus. Po ukončení vernisáže byla zajištěna prohlídka kostela Věch Svatých na Roudné. Na zpáteční cestě autobusová výprava navštívila statek Býkov a tamní restauraci.

Velký dík za pomoc při instalaci výstavy patří Miroslavu Němcovi – BN-STAV.



## Vinohradské divadlo v Praze – 15. 5. 2004

V sobotu 15. května 2004 jsme shlédli ve Vinohradském divadle v Praze hru Kena Ludwiga „IL STUPENDO“ aneb TENOR NA ROZTRHÁNÍ. Komedie plná záměn, komických situací, výměn děvčat apod. pobavila všechny diváky. Účinkovali známí herci: V. Vydra, S. Skopal, S. Postlerová, B. Munzarová a další.

Autobus odjel z Kozojed do divadla již popoledni, v Praze bylo tedy několik hodin času, který každý strávil podle svého. Někteří prošli Hrad či Strahov, jiní navštívili vinohradský vysílač nebo využili dne otevřených dveří v Českém rozhlase.

## Pohádky na Krašově – 12. 6. 2004

### U Dítětovic roubenky zametala Popelka

Kdo čekal Popelku na královském plese, mohl být zklamaný. Doufám však, že výkon herců vynahradil omezené možnosti scény pro tuto pohádku. Živou scénku jsem proložila slovem vypravěče - královského kašpara. Hlavní role Popelky již tradičně připadla Kristýně Vitoušové, která má již za sebou zkušenosti s hlavními rolmi princezen z minulých ročníků krašovských Pohádek. Jako vždy zahrála skvěle něžnou a křehkou dívku, která se během minutky dokáže přeměnit v krásnou princeznu. Scénu oživily svým skvělým výstupem nevlastní sestry Adlina s Kasalou v podání Petry Vrbové a Jany Rejmanové, které předčily svým hereckým výkonem všechna očekávání. Jejich uhádanou dvojici doplnila macecha Mírka Vrbová, jejíž přirozený herecký projev zlé rázné macechy a rozmazlující matky nemohl chybět. Roli kouzelné kmotry se třemi oříšky si zahrála Anička Urbanová. Postavu zamilovaného prince sehrál Bárta Štěrba ml. Jeho věrného lokaje si vyzkoušel Pepík Urban. Vypravěčovu roli v podání rozverného kašpara jsem vzala sama na sebe. Nesmíme opomenout také roli zvukaře, o kterou se zasloužila Maruška Štěrbová.

Krašovský spolek opět zajistil koláče, které Popelka rozdávala dětem. Děkujeme též paní Dítětové, bez níž bychom nemohli hrát v tak úžasném prostředí roubenky. Dle ohlasů se dětem pohádka velmi líbila.

### V pekle děti prohrávaly maminky

Čertí v pekle, tradiční zastávce na cestě pohádkovým lesem, hráli karty s dětmi, obehřávali je a maminky s tatínky zvali na čertovský mok. Pekelníci v podání Barty Štěrby, Pepy Slacha a Romana Havlíčka nahnali strach nejednomu malému návštěvníkovi.

### V pohádkovém lese chytal divokého koně Ferda mravenec

Pohádkový les byl plný rozverných pohádkových postav ve skvělých kostýmech. Děti se zaměřily na spolupráci s malými návštěvníky pohádkového lesa – tedy na své mladší kamarády. Aktivní zapojení dětí do pohádkových scének, či přímo jen soutěže, při kterých si všichni, i ti nejmenší, užili mnoho legrace, je skvělým nápadem paní Věry Kovařové. Ta už tradičně připravuje s dětmi celý program. Chtěla bych vyzdvihnout i úroveň kostýmů, děti účinkují ve stále věrohodnějších a propracovaných šatech a maskách.

**Smutný princ** měl pro děti připraveny papírové květiny na vybarvení. **Zlatovláška** byla ukryta mezi nepravými princeznami, ještě že moucha byla vždy připravena dětem pomoci ji najít. Velkému zájmu se těšila scénka **O slepičce a kohoutkovi**. Děti měly připraveny lžíce, ve kterých nosily vodu kohoutkovi, cestu měly však zpestřenou slalomem a lávkou, což jim ztěžovalo jejich záchranu kohoutka. **Robinsonovi** uletěli papoušci a děti se snažily papoušky po lese najít. **Ferda mravenec** prosil děti, aby mu pomohly. Brouk Pytlík si zlomil ruku a potřeboval obvázat. U **Mikeše** se opět vybarvovaly obrázky.

- **Smutný princ** – Kolman M., Čadová Š.
- **Zlatovláška** – Košťál V., Kotas J., Karličková A., Folk V., Tichá M., Fraňková K., Taubrová T., Kozelková L., Vopatová L.
- **O slepičce a kohoutkovi** – Kovaříková B., Košťál M., Divišová M.
- **Robinson** – Fencel L., Němcová M., Holínová P.
- **Ferda mravenec** – Šotl R., Fröhlich L., Rodková K., Kubata T., Bláha V.
- **Jak byl Mikeš ve škole** – Fencel O., Machovec P., Fröhlichová J., Janská T.,
- **Hod míčkem** – Vodrážková V., Vopatová K.
- **Pohádka podle obrázků** – Volínová V.
- **Pohádka dle čtení** – Bláhová J.
- **Písničky podle obrázků** – Wohlmuthová V.

*Helena Štěrbová*

## PŘIPRAVOVANÉ KULTURNÍ AKCE

Mezinárodní sochařské sympozium - 5. – 25. 07. 2004 – viz příloha

Kubešova Soběslav – 18. 7. 2004

Kulturní spolek Kozojedy pořádá zájezd na 10. mezinárodní festival dechových hudeb Kubešova Soběslav. Odjezd v neděli 18. 7. 2004 v 6:00 hodin z křižovatky u obchodu p. Švamberka. Členové Kulturního spolku mají dopravu zdarma. Zájemci se mohou hlásit u p. Markéty Němcové na tel. č. 373 398 279.

Nedělní program festivalu začíná v 10:00 h, končí v 19:00, kdy všechny zúčastněné kapely pod vedením J. Slabáka zahrají společně skladby Borkovická polka a Moje česká vlast. V hodinových vystoupeních se během dne vystřídají kapely Junior (Praha), Stavovanka (Horšovský Týn), Eulach muzikanten (Švýcarsko), Božejáci (Libkova Voda), Keramička (Bechyně), Blaskapelle Etzel-kristall (Švýcarsko), Galánečka (Blučina), Babouci (Lišov), Strahovanka (Praha), Třeboňská 12 (Chlum u Třeboně), Veselka (Praha).

Barokní perly - 21. 8. 2004 – podrobněji na následujících stranách

Řemesla na Krašově - 21. 8. 2004 – již tradiční akce na hradě Krašově – pořádá Spolek pro záchranu přírodní rezervace a hradu Krašova (letos pouze tento termín)

## KINO KRALOVICE

**Letní kino Kralovice** tel. 373396357 (večer), Lidový dům: 373396464 (přes den)

**Červenec** (začátky představení – 21:30 h)

1. 7. **Ohnivá kola** – motorkářský - USA ; 2. 7. **Strašidelný dům** – komedie USA; 3. - 4. 7. **Kameňák 2** – komedie ČR; 5. - 6. 7. **Scary Movie 3** – parodie USA; 7. 7. **Texaský masakr motorovou pilou** – horror USA; 8. - 9. 7. **Nesnesitelná krutost** – romantická komedie USA; 10. 7. **Krajina střelců** – western USA; 11. 7. **Želary** – drama ČR; 12. 7. **Scooby-D002 – nespoutané příšery** - komedie USA; 13. -14. 7. **Troja** – historický USA; 15. - 16. 7. **Tajemné okno** – thriller USA; 17. 7. **Jak básníci neztrácejí naději** – komedie ČR; 18. - 19. 7. **Umučení Krista** – drama USA; 20. 7. **Gothika** – thriller USA; 21. - 22. 7. **Master & Commander** – akční velkofilm USA; 23. 7. **Pán prstenů: návrat krále** – dobrodružný fantastický USA; 24. 7. **Starsky & Hutch** – akční komedie USA; 25. 7. **Prci, prci, prcičky - svatba** – komedie USA; 26. 7. **Bolero** – krimi ČR; 27. - 28. 7. **Harry Potter a vězeň z Azkabanu** – rodinný USA; 29. - 30. 7. **Kašlu na lásku** – komedie USA; 31. 7. – 1. 8. **Ohnivý oceán** – dobrodružný USA.

**V srpnu kino připravuje:**

Třináctka, Bratři jak se patří, Láska nebeská, Troja, Cold mountain, Mistři, Vítejte v džungli, Spidermann II, Den poté, Choking hazard spy kids 3D, Jedna ruka netleská, Silný kafe, Van Helsing, Post coitum.

## PAMÁTKY V OKOLÍ

**M. Týnice** – tel. 373396410 -  
otevřeno: 9:00 – 18:00, kromě PO

**Plasy – Konvent** – tel. 373/322174  
otevřeno: 9:00 – 16:00, kromě PO

**Kaceřov – zámek** - tel. 373332094  
červen – říjen: každá první sobota v měsíci  
13:00 a 15:00 hod

**Kožlany – Městské muzeum**  
**Dr. E. Beneše** – tel. 373397333  
otevřeno út-ne 9-15:30 hodin

## **Barokní Perly Gabriely Demeterové 21. 8. 2004**

Již potřetí se koná 21.8.2004 v Kozojedech koncert v rámci Barokních Perel Gabriely Demeterové.



**21. 8. 2004 19:00 Kozojedy, kostel  
sv. Mikuláše**

Gabriela Demeterová a hosté  
- Giedré Lukšaitė-Mrázková,  
Pražské trio basetových rohů

!!!

Při koncertu Barokní perly Gabriely Demeterové bude slavnostně odhalena a trvale umístěna na hlavním oltáři kostela sv. Mikuláše KOPIE KOZOJEDSKÉ MADONY, o kterou se s pomocí obce Kozojedy zasloužil Bartoloměj Štěrbá, předseda Kulturního spolku Kozojedy.

!!!

### **KOZOJEDSKÁ MADONA**

Kolem 1380 – 1385, lipové dřevo, výška 95cm,

Dřevěnou sošku – dílo mimořádné výtvarné kvality z dílny Mistra Žebrácké Madony – daroval kostelu nejspíše některý z příslušníků významného šlechtického rodu Kolovratů v souvislosti s převzetím podacího (patronátního) práva ke kostelu v roce 1392. Madona z Kozojed se těšila v minulosti hluboké úctě, jak o tom svědčí nápis z r.1677 na bočním oltáři místního kostela, zřízeném nákladem A. J. Miseronové: „Ke cti a chvále Boží a blahoslavené panny Kozojedské pro věčnou památku...“ O kultovní oblibě svědčí též zmínka o oblékání gotické sošky do nejrůznějších šatů, v nichž bývala nošena při procesích. Hodnocení kozojedské sochy se vždy odvíjelo od klasifikace skupiny děl kolem Madony ze Žebráku, k níž byla slohově důrazněji či volněji vztahována. Patří tedy do okruhu Mistra Žebrácké Madony.

Dřevěná Madona ze 14.století byla původně umístěna v interiéru kostela. Dnes je pro svoji obrovskou uměleckou hodnotu vystavena v muzeu v Mariánském Týnci. Kulturnímu spolku se podařilo získat unikátní kopii Madony, která bude umístěna na své původní místo - na hlavní oltář v kostele sv.Mikuláše.



## Program Mezinárodního hudebního festivalu **Barokní perly Gabriely Demeterové 2004**

### **19. 8. 2004 19:00 Plasy, sál prelatury - Slavnostní zahajovací koncert festivalu**

Gabriela Demeterová a Festivalové smyčce Petra Macka představují účastníky houslových interpretačních kurzů z roku 2003

### **20. 8. 2004 19:00 Horšovský Týn, zámek - erbovní sál**

Gabriela Demeterová a Festivalové smyčce Petra Macka představují účastníky houslových interpretačních kurzů z roku 2003

### **21. 8. 2004 19:00 Kozojedy, kostel sv. Mikuláše**

Gabriela Demeterová a hosté - Giedré Lukšaitė-Mrázková,  
Pražské trio basetových rohů

### **22. 8. 2004 19:00 Manětín, zámecký sál**

Gabriela Demeterová a Giedré Lukšaitė-Mrázková  
hrají české mistry baroka a klasicismu

### **23. 8. 2004 19:00 Plasy, klášter**

Jazzový večer „Identity“ Mikiho Škuty (Slovensko)

### **28. 8. 2004 14:00 Manětín, kostel sv. Barbory**

Gabriela Demeterová a Giedré Lukšaitė-Mrázková  
představují  
nejlepší účastníky interpretačních kurzů 2004

### **28. 8. 2004 19:00 Manětín, zámecký sál - Slavnostní závěrečný koncert festivalu**

Gabriela Demeterová a Giedré Lukšaitė-Mrázková  
představují nejlepší účastníky interpretačních kurzů  
2004

V rámci slavnostního zahájení festivalu v Plasích  
19. 8. 2004 proběhne benefiční aukce obrazů  
Jakuba Strettiho a Jiřího Kornatrovského ve  
prospěch aktivních účastníků interpretačních kurzů  
G. Demeterové a G. Lukšaitė-Mrázkové.

## **Jak se zrodily Barokní Perly Gabriely Demeterové?**

Píše se rok 1993. Podzim. Gabriela Demeterová po svém  
absolutním vítězství ve Velké Británii na soutěži Y. Menuhina  
jede na koncert v Manětíně.

*"Zastav... prosím..." říká své pianistce a vystupuje u Hvozdu  
z vozu. Na horizontu zalesněných kopců ční hora Vladař. Malebná  
zvlněná krajina učarovala naši nejlepší houslistce natolik, že  
prohlásila: „Tady se cítím doma. Člověk cestuje po světě a vůbec  
netuší, kolik krásných míst plných historie má ve své zemi."*

Takto zapůsobilo na Gabrielu Demeterovou Manětínsko. Mladá  
začínající houslistka tehdy ještě netušila, jaké obrovské kulturní a  
historické dědictví skrývá kraj severního Plzeňska. O několik let  
později, začtená do slavného románu Umberta Eca „Jméno růže“,  
se vypravuje do Plas a je pevně rozhodnuta věnovat své budoucí  
aktivity tomuto kraji, památkám, které jsou zapomenuté a existují jen na starých mapách, zaniklé, zruinované a  
čekající na svou obnovu. Jak ale pomoci, aby se tyto lokality staly magnetem Evropy, již je naše země se svou  
úžasnou historií středem?

Letadlo se namáhavě zvedá v silném protivětru. Dvě hodiny v turbulenci letí B 737 na trase Tokyo - Frankfurt.  
Míří přes Vladivostok na Sibiř, nekonečnou, zasněženou, mrazivě krásnou. Bude trvat sedm hodin, než doletí  
k pohoří Ural. Pak už zbývá jen pět hodin do přistání ve Frankfurtu. Gabriela má v ruce malý dárek, který  
dostala na svém posledním koncertě v Tokyu. Je to perla. Něco, čím - mezi jiným - vzbuzují Japonci na celém  
světe obdiv.

Co musí člověk zažít, aby si uvědomil, čím jsou tvořeny naše dějiny, budoucnost, národní hrdost? Jsou země  
s rozmanitou historií a kulturou; nakonec i Měsíc má své dějiny, přestože je mrtvý. Mnoho myšlenek prošlo  
Gabriele hlavou, když držela v ruce japonskou perlu. Přemítala, jak je japonský národ pracovitý, hrdý a kolik  
skvostů a bohatství má jeho země. A v tu chvíli si uvědomila, kolik vzácných perel má naše země. Manětín,  
Plasy, Rabštejn, Mariánský Týnec a další a další...

Tak se zrodil projekt Barokní perly, jehož hlavním cílem je vzdělávání a podpora mladých umělců a finanční  
pomoc při rekonstrukci historicky cenných památek regionu.



## Významné osobnosti Kozojed

Soubor životopisných statí  
připravil Jiří Svoboda

### **Jaroslav Bech**

Jaroslav Bech se narodil 6. července 1909 v Kozojedech čp. 84 jako syn strojníka Josefa Becha, který pocházel z čp. 30. Matka Anežka, rozená Bulínová, se narodila v čp. 36.

Když byly Jaroslavovi dva roky, zemřel mu otec. Do obecné školy chodil v Kozojedech, do měšťanky a pokračovací školy v Kralovicích. Vyučil se strojníkem u V. Šemokroucha, za něhož se jeho matka po smrti prvního muže provdala.

Pak praktikoval u plzeňské firmy Mulač a Honomichl jako automechanik. V roce 1933 se oženil s Alžbětou Spěváčkovou, Kozojedy 52, a převzal firmu od nevlastního otce Václava Šemokroucha. V r. 1934 se jim narodil syn Jaroslav a r. 1936 dcera Hana. Po válce si otevřel ještě obchod s motocykly v Kralovicích, kde zastupoval firmu Česká zbrojovka.

Jaroslav Bech byl také veřejně činný. Za nár. soc. stranu byl zvolen poslancem ONV v Kralovicích a zastával funkci starosty Sokola. Jak s funkcemi, tak se soukromým podnikáním skončil po únoru 1948.

Pracoval načas jako řidič u obchodníka Jiřího Spěváčka, později jako vedoucí dílen státního statku v Liblíně a v Kralovicích. V roce 1957 rodina prodala svůj domek čp. 84 a odešla do Karlových Varů, kde pracoval na šachtě jako strojný technik až do odchodu do důchodu v r. 1969. Zemřel v Karlových Varech ve věku 77 let v prosinci 1986.

Jaroslav Bech se zasloužil o založení měšťanky v Kozojedech v r. 1946 a o zřízení poštovního úřadu r. 1950. V Praze mu v tom pomáhal kozojedský rodák Jaroslav Šour. Ve 40. a 50. letech minulého století byl nejvýraznější postavou veřejného života, byl vždy připraven usilovat o něco nového pro obec.



### **Tak vzpomínám...**

Už jako malý kluk jsem rád poslouchal muziku od sousedů, kde byla hospoda - nejprve to byla hospoda U Daňků, později U Pechmanů. Později jsem se osmělil a chodil k Pechmanům na návštěvu. Paní Pechmanová byla moc hodná a velmi si mne oblíbila. Chodil jsem tam hlavně tehdy, když byla maminka v nemocnici – onemocněla, když mi byly čtyři roky a pak byla sedm let nemocná.

K Pechmanům jsem obzvlášť rád chodil, když tam byla zábava. Většinou hrávala kapela Šmídlů – Šteflů. Ti hráli štrajch a dechovku. Do půlnoci se hrál štrajch, od půlnoci dechovka – ta prý lépe zdvihala nohy. Kapela hrála také na pohřbech a o Božím těle při průvodu k oltářům, kde tenkrát pan Helus vytruboval na křídlovku fanfáry při pozdvihování a lidi klopyly oči a děti sypaly kytky. Odpoledne byl vždy koncert u Fránů na zahradě za kostelem. Já již jako větší kluk nosil muzikantům v kameninových korbelech pivo. Postával jsem před podiem a pozoroval přísného dirigenta Antonína Štefla. Byl to opravdu výborný muzikant a já si říkával „kéž bych si s ním mohl jednou zahrát“. To se mi pak později opravdu vyplnilo.

Ve válce se nesmělo tancovat a s muzikou to bylo horší. Já jsem si z nastřádaných korunek koupil od pana Říhy z Obory vysoký B klarinet ještě se sukem a se školou za rovných sto korun. Pan Říha mi ještě na něj zahrál a já se těšil, až mi to jednou také tak půjde.

Otec domluvil s Otou Forejtem, že se u nás zastaví a ukáže mi, jak hrát. A pak jsme i s bráchou cvičili – já na klarinet, on na křídlovku. Ve třinácti letech už jsem hrál v kapele mladých Rudolfa Valeše. S touto kapelou jsme koncertovali na návsi v Kaznějově a jednou jsme hráli dokonce v cirkusu Bernes.

Pamatuji se, že jsem v té době navštívil koncert v Horní Bříze, kde pod hlavičkou NOUZ (Národní odborová ústředna zaměstnanecká) hráli muzikanti z Břízy a okolí. Byl to veliký orchestr, který řídil pan učitel Jan Rajšl z Horní Břízy. Hráli tehdy písničku „Půl hodinka pouhá“, kterou zpíval pan Svoboda, starý divadelník, a ten si vymyslel vlastní parodii: „Půl hodinka pouhá, málo nebo mnoho znamená, krátká je i dlouhá, podle, kdo ti vynadá ...“. To mi z koncertu utkvělo v paměti.

Podobný koncert se konal i v Kaznějově, opět s muzikanty z okolí, řídil je tentokrát Jaroslav Vostatek, učitel, který učil také v Kozojedech.

*Václav Beneš, Robčice*



## Horní Berounka – kraj strmých skal a strží

Prožíváme-li převážnou část svého života na vyvýšené plošině, která obklopuje ze tří stran Kozojedy, ani na první pohled nepostřehneme, že tato plošina je vymezena strmými stržemi a skalami, jimiž protéká Berounka. Po bližším seznámení nám dojde, že je to krajina tak kouzelná a nedotčená, že máme velké štěstí, že se z ní můžeme každodenně těšit.

Věnujeme-li pozornost jen krátkému úseku od ústí Střely po ústí Všehrdského potoka, zjistíme, že naši cestu – byť jsme si ji vytyčili v délce pouhých 11 kilometrů – přerušuje po levém břehu osm výraznějších terénních přerývů, tzv. erozních rýh. Postupně je to kozojedská průrva „pod příčkou“, průrva Rožského potoka, erozní rýha směřující k rekreačnímu středisku „u Beranů“, rakoluská jáma procházející středem obce, erozní rýha svádějící vodu ze zamokřených polí u silnice mezi Bohy a Rakoluskami, silnice k podkrašovskému mlýnu,



erozní rýha Porostliny a údolí Brodeslavského potoka vedoucí pod hrad Krašov.

Jdeme-li od hrany bývalé kozojedské farní zahrady po úzké cestě „pod příčkou“ k Berounce, máme dojem, že procházíme pralesní roklí. Hned vedlejší průrva Rožského potoka nás upoutá výškovým rozdílem mezi vrcholem Pavučiny a korytem potoka; v nehlubším bodě je tento rozdíl 110 metrů. Rakoluská erozní rýha se vyznačuje tím, že jsou v ní rozsáhlé jeskyně. Značnou hloubku, i když základ rýhy je poměrně široký, má silnička z Bohů k podkrašovskému mlýnu. Pod srázy kopců obklopujících hrad Krašov se zařizl Brodeslavský potok do rozdílové hloubky 120 metrů. Půvabné je svou sevřeností i údolí Všehrdského potoka.

Z pravé strany ústí do Berounky drobný bujesilský pramen a o dva kilometry dále Radnický potok. Jeho závěr razící si cestu 140 metrů pod bujesilskými a hřešihlavskými stráněmi připomíná svým nevtíravým půvabem anglický přírodní park.

Kolorit kaňonu Berounky zvýrazňuje Třímanská skála, jejíž vrchol převyšuje hladinu řeky o 172 metrů. Překrásný je pohled na tuto stěnu na jaře, kdy je skála poseta žlutými květy tařice skalní.

Geologický podklad těchto skal se převážně skládá z algonkických břidlic, spilitů a diabasů. Nesourodá a nepevná struktura těchto hornin umožnila, aby erozní činnost během tisíciletí vytvořila tak pestré terénní útvary. V terasovitých nánosech Berounky vystupují na četných místech pisky, oblázky a šterky; mezi valouny nacházíme droby a oddělené části algonkických hornin.

Půda není příznivá ani k vývoji pestré flóry, ani hospodářských rostlin. Nad algonkickými břidlicemi jsou půdní vrstvy většinou slabé a chudé na živiny. Nezadržují dostatek spodní vody, v létě se silně oteplují a půda rychle vysychá.

V porostu skalisek a strmých strání převládají akáty, břízy, habry, hlohy, trnky, šípková růže, černý bez, z jehličnanů hlavně borovice a smrk. V květeně jsou zastoupeny zejména rostliny suchomilné.

Až budete v jarních měsících procházet kozojedskou přírodou, věnujte zájmem Přírodního parku horní Berounky pozornost. Věřte, že mnohé z těchto zajímavostí hned tak někde nevidíte.

*Marie Finglová*

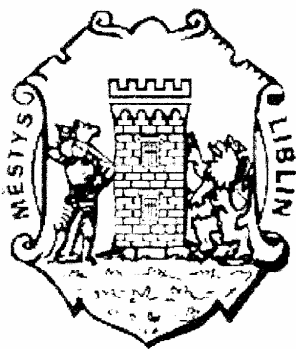
Nevím, proč Berounku tak miluji. Snad proto, že jsou v ní ryby, anebo proto, že je volná a nespoutaná? Kvůli tomu, že se nikdy nezastaví? Snad proto, že šují a že nedá spát, Snad proto, že je tu věky, anebo proto, že každý den její vody v dále umírají? Anebo proto, že na ní můžeš plout či v ní můžeš umřít? Nemohl jsem si nikdy odpovědět...

*Ota Pavel*

## Liblín – 100. výročí povýšení na městys

V letošním roce si připomíná sousední obec Liblín sté výročí povýšení na městys.

Rozkvět panství započal roku 1725, kdy Liblín koupil Alexandr Jan svobodný pán Ledeburg. Ten dal vystavět kostel a administratura liblínská byla povýšena na faru. Zřízením farní osady Liblín získal a záhy zde byly slaveny velké pouti. V té době se postavila také škola, do které docházely děti z okolních osad. Liblín se stával středem



svého okolí. Stal se sídlem patrimoniálních úřadů, na které byl dosazen císařský justiciář. Všichni rychtáři z přilehlých obcí Bujesil, Chockova, Kamence, Lhotky, Mostiště, části Němčovic, Sviné, Sv. Kříže, Vojenic, Vranova a Kladrub museli docházet každou sobotu na Liblínský zámek, kde sídlil úřad.

Byla zřízena židovská modlitebna, podobná se v okolí nacházela pouze

v Radnicích. Záhy se počala na Liblíně usazovat řemesla a obchody, jako v městečkách majících k tomu vyhrazena práva. Byla zde vystavěna vinopalna a draslowna. Také bývalý pivovar byl obnoven, prý pivo liblínské slulo výbornou kvalitou.

Ledebur zemřel roku 1758 ve vysokém věku. Po něm spravoval panství jeho syn Kašpar, který jej rozšířil vykoupením některých částí přilehlých osad. Neměl žádné syny a provdal svoji starší dceru Josefu za Jindřicha hraběte z Wurnbrandu. Tento se stal jeho nástupcem. Josefa brzy zemřela a Jindřich se oženil s její mladší sestrou Sidonií. Jindřich, ač jeho rod pocházel ze Štýrska, byl Čechem. V gruntovních knihách se začalo zapisovat česky. Panovník to byl velice dobrotivý. Za něj byla velice mírná robota. Ku pohodlí obyvatelstva dal vystavět roku 1813 rybárnu s přívozem, poté i silnici na Vranov. Ta byla jedinou spojkou Kralovicka a Rakovnicka s Plzeňskem a Rokycanskem a uhelnými doly na Vranově, které patřily k liblínskému panství. Tehdejší doprava byla provozována pouze vozy a Liblín se stal průjezdní stanicí. V té době se zvedla sláva „dolejší hospody“ rodiny Dinstbierů (nynější hotel Berounka).

Hrabě Jindřich zemřel roku 1833 a jeho nástupcem se stal syn Vilém. Na jeho jméno je nejvíce upomínek a za jeho panování prožíval Liblín éru svého nejrušnějšího života.

Vilémovým největším dílem je přestavění zámku na nynější podobu v letech 1849 až 1852. Rozšířil zámecké sady, dal

upravit náměstí, zrušil hřbitov u kostela a přeložil jej na nynější místo. Od kostela k řece byla velká strž, kterou dal zavést. Mezi poli nechal zřídit pohodlné cesty a osázel lipovými stromy. Také pahorky na druhé straně řeky dal srovnat a upravit na louku. Po těchto úpravách pak žádal o povýšení Liblína na městys a povolení trhů výročních i téhodních. Těto žádosti bylo vyhověno jen částečně, dekretem z 28. února 1849 daným v Olomouci císařem Františkem Josefem bylo povoleno konat pět výročních trhů. Tyto výroční trhy se počaly konat až v roce 1853. Současně s nimi byl konán také trh na dobytek. Liblín na městys zatím povýšen nebyl. (I když údajně právo na pořádání jarmarků a trhů bylo udělováno jen měštům nebo velkým obcím a tím, že toto bylo povoleno, byla obec automaticky povýšena na městys.) Liblín neoficiálně titul městysu užíval. Tehdy se nalézalo v okolí Liblína několik dolů na kamenečnou břidlici. Vytěžená břidlice byla dopravována ke zpracování do Kamence, který také patřil k Liblínu. Tyto podniky i další menší doly zaměstnávaly řadu dělníků. V Liblíně vzkvétaly obchody a živnosti. Vedle hospodářského významu si Liblín dobyt i významu národního. Wurnbrand byl vůdcem český smýšlející šlechty, kterou kolem sebe soustřeďoval na liblínském zámku. O tom by se dalo ještě mnoho napsat. Pokud se chci vrátit k tématu povýšení obce na městys, došlo k němu paradoxně, až když Liblín zdaleka nebyl tím, čím za hraběte Wurnbranda. Toho stihl krutý osud. Po nastolení Bachova režimu mu byl znemožněn veřejný život. Sice se snažil znovu soustřeďovat českou společnost, ale nebyl už natolik situován, aby mohl pomoci Liblínu hospodářsky a kulturně. Odešel s celou svojí rodinou do Chorvatska. Pak postupně zanikaly doly, živnosti i obchody. Majitelem panství se stal Adam Vilém, vévoda Nasavský. Ten jej pronajal židovským pachtýřům a poté prodal paní Marii Příbramské. Její nástupkyní se stala její dcera Otýlie Goldsmídová. Obě dámy byly sice dobrotivé i bohaté, ale obec tím ničeho nezískala. Jejich rodiny na Liblíně nebydly a správceům příliš blaho obce na srdci neleželo. Jediný světlým bodem této doby bylo postavení nové školní budovy, která byla vysvěceny v srpnu 1878. Roku 1888 byla v Liblíně založena Národní jednota pošumavská, roku 1890 střelecký spolek, roku 1900 odbočka Červeného kříže a roku 1902 hasičský sbor. Téhož roku bylo pořízeno osvětlení obce petrolejovými lampami a na náměstí dala majitelka panství zřídit svým nákladem tři elektrické svítlny. Rok 1903 byl jubilejním rokem. Na místní škole byla odhalena deska ke stému výročí narození spisovatele Jana Jindřicha Marka. Slavnost byla zakončena lidovou veselící na Střelnici. Liblín byl povýšen na městys císařským rozhodnutím ze dne 8. dubna 1904. Dne 5. dubna 1910 byl Liblínu udělen erb.

*Václava Peřinová*

Hasičská soutěž v Liblíně  
při příležitosti  
**100.VÝROČÍ POVÝŠENÍ OBCE LIBLÍN NA MĚSTYS**  
pořádá  
Sbor dobrovolných hasičů Liblín ve spolupráci s obcí Liblín  
**3. července 2004**  
**od 14:00**  
Sponzor: Obec Kozojedy

## OBECNÍ ÚŘAD KOZOJEDY

### Jednání zastupitelstva obce Kozojedy - 22. 6. 2004

Nejdůležitější body z jednání Zastupitelstva obce Kozojedy konaného dne 22. června 2004:

Zastupitelstvo

**schvaluje:**

- vyhlášku obce č. 1/2004 - "Požární řád"
- prodej pozemku v Kozojedech, zastavěný objektem Pošty s.p. (150,-- Kč/m<sup>2</sup>)
- firmu MENE Industry s.r.o. pro opravu sociálního zařízení ZŠ v Kozojedech

**bere na vědomí:**

- výsledky přezkoumání hospodaření Obce Kozojedy za rok 2003
- přidělení dotace z Programu obnovy venkova v částce Kč 250.000,-- na opravu sociálního zařízení v ZŠ Kozojedy a dotace v částce Kč 135.000,-- na opravu veřejných komunikací

### Výsledky voleb do evropského parlamentu

Výsledek za obec **Kozojedy**

#### **Okrsek 1**

#### **Okres Plzeň-sever**

Kraj Plzeňský

<b>Počet voličů</b>	<b>496</b>	<b>Vydané obálky</b>	<b>158</b>
<b>Odevzdané obálky</b>	<b>158</b>	<b>Platné hlasy celkem</b>	<b>158</b>
<b>Účast v %</b>	<b>31,85%</b>		

#### **Strana**

#### **Počet hlasů**

1. SNK sdružení nezávislých a Evropští demokraté Koalici tvoří: Evropští demokraté, SNK sdružení nezávislých	<b>21</b>
4. Česká strana sociálně demokratická	<b>10</b>
5. Národní koalice Koalici tvoří: "Národní strana", Česká strana národně sociální	<b>1</b>
6. Občanská demokratická strana	<b>52</b>
9. Strana zelených	<b>1</b>
13. Strana občanů republiky České	<b>1</b>
16. Dělnická strana	<b>3</b>
18. Balbínova poetická strana	<b>1</b>
20. Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová	<b>7</b>
21. Pravý blok - Strana za ODVOLATELNOST politiků, REFERENDA a PŘÍMOU demokracii WWW. CIBULKA.NET	<b>1</b>
22. Strana zdravého rozumu	<b>1</b>
23. Unie liberálních demokratů Koalici tvoří: Unie svobody - Demokratická Občanská demokratická aliance, Cesta změny, Liberální reformnístrana	<b>5</b>
24. Komunistická strana Čech a Moravy	<b>30</b>
25. Strana venkova - spojené občanské síly	<b>4</b>
28. Nezávislá iniciativa (NEI)	<b>1</b>
29. SVOBODNÍ	<b>1</b>
31. Republikáni Miroslava Sládka	<b>1</b>
32. NEZÁVISLÍ	<b>17</b>

### Zápas TJ Sokol Kozojedy 17. 7. 2004

Dne 17. 7. 2004 sehraji kozojedští fotbalisté utkání v kopané proti jedenáctce mediálně známých osobností u příležitosti 85. výročí Založení tělovýchovné jednoty Sokol Kozojedy.

Začátek utkání je ve 14:00 hod. Odpoledne příjemná hudba a občerstvení v místě. Součástí bude také předváděcí akce vozů Škoda, včetně nové Octavie.

## Vítání občánků

Více než po roce a půl proběhl na Obecním úřadě v Kozojedech v sobotu 26.června 2004 slavnostní obřad „VÍTÁNÍ DĚTÍ DO ŽIVOTA“.

Naši noví nejmladší občánkové jsou **Matyáš Koza**, **Terezie Hodková**, **Martin Šubrt** a **Matěj Moulis**. Všichni jmenovaní jsou z Kozojed. Ještě jednou přejeme našim nejmenším do života hodně radosti a štěstí a jejich rodičům dostatek sil, dobré vůle a trpělivosti v jejich výchově.



## Společenská kronika

### Narozeniny

- 13. 7. 2004 - 60 let Marie Němcová, Kozojedy 3
- 7. 8. 2004 - 70 let Karel Houda, Kozojedy 58
- 8. 8. 2004 - 75 let Blanka Benešová, Kozojedy 108
- 8. 8. 2004 - 75 let Jiřina Němcová, Kozojedy 91
- 9. 8. 2004 - 75 let Miroslav Selig, Kozojedy 73
- 26. 8. 2004 - 60 let Václav Beneš, Borek 15
- 28. 8. 2004 - 75 let Miluše Havlíková, Kozojedy 75
- 1. 9. 2004 - 60 let Libuše Wollrábová, Břízsko 22

### Narození

26. 4. 2004 - Matěj MOULIS, Kozojedy 28

### Úmrtí

- 18. 5. 2004 - Marie Králová, Kozojedy (46 let)
- 11. 6. 2004 - Marie Němcová, Kozojedy (83 let)
- 23. 6. 2004 - Žofie Zusková, Břízsko (83 let)
- 27. 6. 2004 - Jiří Svoboda, Kozojedy (79 let)

### Zemřel Jiří Svoboda

Těsně před tiskem tohoto čísla kulturních novin prolétla jako blesk z čistého nebe smutná zpráva, že dne 27. 6. 2004 zemřel vynikající osvětový pracovník kozojedského regionu Jiří Svoboda. Dvě generace našich občanů pamatují Jiřího Svobodu jako úspěšného učitele, ředitele a později okresního školního inspektora. Natrvalo se také zapsal do historie naší obce jako kronikář a popularizátor kozojedských dějin a místní kulturní, sportovní a společenské činnosti. Mezi kronikáři a archiváři celého severního Plzeňska se těšil velké úctě a jak jeho kronikářská činnost, tak vlastivědná publicistika budou trvalým dokladem jeho záslužné osvětové práce.

*Jaroslav Vodrážka*

Vydává Kulturní spolek Kozojedy a Obec Kozojedy - Mgr. Jaroslava Benešová, Helena Štěrbová, foto Petr Němec, Zdeněk Beran  
Noviny vycházejí od června 2002 každé dva měsíce. Další číslo vyjde 1. 9. 2004.

Adresa: J. Benešová, Kozojedy 7 nebo j.benesova@post.cz

Internetové stránky WWW.SWEB.CZ/OBECKOZOJEDY - oficiální stránky obce Kozojedy

[WWW.VOLNY.CZ/KOZOJEDY](http://WWW.VOLNY.CZ/KOZOJEDY) - stránky kulturního spolku (zde naleznete i naše noviny)